

سرفصل دروس عمومی / ۳۹

دانش خانواده و جمعیت		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	The knowledge of Family and Population	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■ عملی □ نظری-عملی □		دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
	۲	تعداد واحد:
	۳۲	تعداد ساعت:

هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با مبانی و آموزه های بنیادین خانواده و مهارت های تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده و تسهیل ازدواج جوانان

اهداف رفتاری:

1. دانشجویان بتوانند مفاهیم بنیادین خانواده را بر اساس آموزه های دینی بیان کنند.
2. دانشجویان با معیارهای انتخاب همسر آشنا شوند.
3. دانشجویان مهارت های مورد نیاز در تشکیل خانواده و نحوه رفتار با همسر و سایر خویشاوندان را بدست آورند.
4. دانشجویان با مفاهیم بنیادی مباحث جمعیت آشنا شوند.
5. دانشجویان با فوائد فرزندآوری و آسیب های کاهش جمعیت در سطح ملی و تک فرزندی در ابعاد فردی و خانوادگی آشنا شوند.

سرفصل های اصلی درس:

• فصل ۱- تشکیل خانواده

- بخش ۱- اهمیت و ضرورت ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام
 بخش ۲- معیارهای همسر گزینی
 بخش ۳- تسهیل ازدواج
 بخش ۴- تبیین خانواده

• فصل ۲. تحکیم خانواده

- بخش ۱- عوامل استحکام خانواده
 بخش ۲- مهارت های تحکیم خانواده
 بخش ۳- تقویت کارکردهای خانواده
 بخش ۴- نقش های اعضای خانواده

• فصل ۳- تعالی خانواده:

- بخش ۱- اصول و مبانی الگوی اسلامی- ایرانی خانواده
 ۱- قواعد و اصول حاکم بر خانواده
 ۲- حقوق و تکالیف اعضای خانواده: حقوق و مسئولیت های مالی زوجین در خانواده
 حقوق و مسئولیت های غیر مالی زوجین در خانواده
 ۳- رشد فضایل و کرامات معنوی

بخش ۲- آداب و سبک زندگی اسلامی - ایرانی در خانواده

• فصل ۴- ایمن سازی خانواده

بخش ۱- موضوع شناسی مسائل و مشکلات خانواده

بخش ۲- عوامل تضعیف خانواده

بخش ۳- ایمن سازی خانواده از آسیب ها و ترمیم خانواده های آسیب دیده

بخش ۴- انحلال خانواده:

الف - طلاق: عوامل طلاق، پیامدهای طلاق و راهکارهای کاهش طلاق

ب- سایر عوامل انحلال: فسخ (تدلیس، عیوب و...)

• **فصل ۵- فرزندآوری و جمعیت**

بخش ۱- فرزندآوری و تربیت فرزند: • اهمیت و فوائد فرزند آوری • اخلاق و آداب بارداری و فرزند آوری

بخش ۲- جمعیت:

• جمعیت و جمعیت شناسی

• دیدگاه های جمعیتی

• سیاست های جمعیتی با رویکرد ارتقاء نرخ باروری

• ناباروری و راه های درمان آن

منابع اصلی:

۱- روانشناسی ازدواج و شکوه همسری، غلامعلی افروز، تهران، موسسه انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۹

۲- اخلاق و خانواده، زهرا آیت الله، نشر معارف، ۱۳۹۱

۳- حقوق زن و خانواده، محمود حکمت نیا، نشر مرکز امور زنان و خانواده، با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰

۴- درآمدی بر مطالعات جمعیتی، دیوید لوکاس و پاول میر، ترجمه حسین محمودیان، چاپ سوم، ویرایش دوم، ۱۳۸۷

منابع فرعی:

۱- فلسفه حقوق خانواده، محمود حکمت نیا و همکاران، جلد اول، نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۳۸۸

۲- رویکردی نوین در روابط خانواده، عزت السادات میرخانی، نشر سفیر صبح، ۱۳۷۹

۳- حقوق غیر مالی زوجین، لیلا ثمنی، نشر شورای فرهنگی زنان، ۱۳۹۰

۴- روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۶

۵- موازنۀ حقوق و اخلاق در خانواده، مریم احمدی فر، نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۳۸۲

۶- خانواده کارآمد و متعالی، مهری سویزی، تهران، نیستان، ۱۳۸۷

۷- کانون مهرورزی، عباس پسندیده، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹

۸- کانون جوانمردی، عباس پسندیده، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹

۹- حقوق و مسئولیت های فردی و اجتماعی زن، محمود حکمت نیا، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با همکاری مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۰

۱۰- احکام روابط زن و شوهر و مسائل اجتماعی آنان، سید محمد مسعود معصومی، نشر شباب الجنه، ۱۳۸۹

۱۱- مطالعه تطبیقی حقوق زنان از منظر اسلام و غرب، فائزه عظیم زاده اردبیلی و لیلا خسروی، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸

۱۲- آسیب شناسی خانواده (مجموعه مقالات)، به کوشش سید جعفر حق شناس، با همکاری دفتر مطالعات و تحقیقات زنان و مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸

۱۳- هویت و نقش های جنسیتی (مجموعه مقالات)، به کوشش محمد رضا زیبایی نژاد، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸

۱۴- مطلع مهر (راهکارهای جامع و کاربردی برای انتخاب همسر)، امیر حسین بانکی پور فرد، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰

۱۵- مطلع مهر (عوامل تحکیم خانواده) امیر حسین بانکی پور فرد، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰

۱۶- جوانان و روابط خانوادگی و نسلی، معاونت مطالعات و تحقیقات، نشر سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۷